

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Valja za celo leto \$8.00
Za pol leta \$4.00
Za New York celo leto \$6.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT
NO. 96. — STEV. 96. NEW YORK, FRIDAY, APRIL 23, 1920. — PETEK, 23. APRILA, 1920. VOLUME XXVIII — LETNIK XXVIII

DARDANELE BODO INTERNACIONALIZIRANE

BODISI V VOJNI BODISI V MIRU BO TA MORSKA OŽINA OD-PRTA SPLOŠNEMU PAROBRODSTVU. — ZAVEZNIŠKA KOMI-SIJA BO PREVZELA UPRAVO. — VPRAŠANJE GLEDE AR-MENSKE MEJE SE NI REŠENO.

Pariz, Francija, 22. aprila. — Najvišji svet v San Remo bo naj-brže že danes dokončal turško mirovno pogodbo.
Havasova brzojavna agentura je dobila brzojavko, da ni pred-sednik Wilson v svoj notji za vedno prisodil Grkom Smirno. Ker so tam pomešani Grki in mohamedanci, se bo najbrže vršilo še prej ljudsko glasovanje.
Glede varstva manjšin bo turška vlada prisiljena respektirati razne verske občine.
Kakorhitro se bo vlada v tem oziru kaj prepričala, bodo nasto-pili zavezniški prota ter jo ohožili kršenja pogodbe. Kaj takega bi prav lahko dovedlo do vojaške intervencije. Zastopniki Lige na-roinov bodo šli v Carigrad, kjer bodo vzeli naznanje pritožbe manjš-in.
San Remo, Italija, 22. aprila. — Danes je bilo izdano tukaj sle-deče uradno poročilo:
— Najvišji vojni svet se je sestel ob enajstih dopoldne ter za-slišal vojaške izvedence glede uprave turških morskih ožin.
Pozneje so se bavili zastopniki s položajem v Kavkazu.
Turške morske ožine bo upravljala posebna mednarodna komi-sija, ki bo vrejevala promet ter določala pristojbine za uporabo teh ožin.
— Posebna vojaška komisija bo poveljevala zavezniškim vojaškim oddelkom na polotoku Galipolis ter na drugi strani Dardanel.
Dardanele bodo odprte v miru in v vojni ter bodo na razpola-go parobrodstvu celega sveta.
Kot vse kaže, ne bodo Združene države zastopane v tej komi-siji.
Glede armenske meje se še ni ničesar odločilo.

Nemška vlada je zaprla vojaško akademijo v Potsdamu. — Predno se je to zgodilo, se je vršila veli-ka slavnost, katere so se udeležili vsi višji nemški vojaški častniki s svojimi družinami.

CAILLAUX JE BIL SPOZAN KRIVIM

NA SMRT NE BO OBSOJEN, PAČ BO PA ZA PAR LET IZGNAN IZ FRANCJE. — DANES OPOLDNE BO RAZGLAŠENA OBSOD-BA. — PLAČATI BO MORAL VSE STROŠKE PROCESA, KI ZNA-SAJO SKORAJ EN MILJON FRANKOV.

Pariz, Francija, 22. aprila. — (Poročilo Ass. Press.) — Joseph Caillaux, bivši francoski ministrski predsednik ter dvakratni fi-nančni ministar je bil nocoj zvečer pred najvišjim sodiščem senata spoznan krivim trgovanja s sovražnikom.
Za je bilo oddanih 150, proti pa 91 glasov.
Za zločin, katerega je kriv Caillaux, določa vojaški zakonik pregnanstvo iz dežele in sicer od enega do petih let.
Sprva so vsi mislili, da bo obsojen na smrt, toda proti smrtni ob-sodbi se je izreklo 213 glasov, dočim jih je bilo samo 28 za smrtno kazen.
To je bila prva razsodba te vrste v zavezniških deželah izza iz-bruha vojne.
Beseda "trgovina" ne pomenja trgovanja z deharjem, pač pa trgovanje z mislimi in splošnimi idejami.
Predno bodo Caillauxa pregnali iz domovine, bo najbrže moral plačati vse stroške kazenskega postopanja, ki znašajo nad 800.000 frankov.

SONORA BO NAPADILA DRŽAVO CHIHUAHNO

NAPAD SE BO IZVRŠIL ŠE TEKOM TEGA TEDNA — PRAVI GENERAL PINA. — NASPROTNIKI CARRANZE SE BODO SE-STALI V AGUA PRIETA.

Agua Prieta, Sonora, 22. aprila. — Sem je dospelo nadaljnjih par sto sonorskih čet ter stopilo pod poveljstvo generala Pine, ki bo, kot pravi, napadel še tekom tega tedna državo Chihuahno.
Vse zveze med Sonoro in ostalimi mehiškimi državami so pre-kinjene.
Nogales, Arizona, 22. aprila. — Voditelji sonorskega gibanja, ki je naperjeno proti Carranzovi vladi, se bodo sestali v najkrajšem času v Ague Prieta. Sestavili bodo načrt za bodočo mehiško vlado.
Neki voditelj je rekel: — Ustava izza leta 1917 bo priznana, kakor bo tudi priznane najvišje sodišče ter ostale postavno izvolje-ne avtoritete. Načrt določa, da bo imel vrhovno poveljstvo nad li-beralno ustavno armado zaenkrat governor Sonore, dokler civilni governerji ostalih držav ne določijo, komu naj se poveri.

UBOGA ITALIJA?

Nitti pravi, da širijo sovražniki Italije po svetu laži glede njene-ga ekonomskega položaja.

San Remo, Italija, 22. aprila. Italjanski ministrski predsednik Nitti, ki je govoril večeraj glede politike svoje dežele napram Nemčiji, Avstriji in Jugoslaviji, ter tudi o finančnem položaju Ita-lije, je izjavil, da se je vodilo kampanjo laži od strani nepozna-nih oseb proti njegovi deželi.
— Razširjanje napačnih novice, škodljivih Italiji, je obsojanja vredna stvar, — je rekel Nitti. (Ni pa grda stvar, če Italija sku-se krasti tuje zemlje kot sraka.)
— To je praveca kampanja kri-minalnih laži. Kdo pospekuje to kampanjo? Številne brzojavke, o katerih se je glaslo, da prihajajo iz Italije, dokazujejo, da so bile poslone iz sosednih dežel od strani oseb, ki niso živele v Ita-liji in ki poslujejo v interesu ne-poznatih strank.
— Nobena dežela na evropskem kontinentu ni zdravejša kot je Italija. Vrednost valute je popolnoma krivična ter ne odgovarja v nobenem oziru našemu resnič-nemu položaju.
— Kar je doživela Italija, je v resnici grdo. Borila se je in po-razila velikega in mogočnega "na-sprotnika, a njenih naporov se ni zadostno cenilo. Kljub temu pa je poslovala z veliko nesebič-nostjo (Sie!). Ona je edina dežela v Evropi, ki je stopila v vojno, ne da bi bila vezana od raznih po-godb, a kljub temu je najti ljudi, ki si drznejo govoriti o njenem "egoizmu".
(Obljube in pogodbe niso ve-zale Italije, pač pa je šla v vojno potem ko je barantala z Avstrijo in stopila na stran zaveznikov še-le potem, ko ji ni Avstrija vsega dala, kar je zahtevala. To je resni-idealni vzrok za vojno!)
— Po težko izvojevani vojni ni dobila niti kolonij, niti ozemelj, bogatih na mineralah, temveč le majhna italjanska ozemlja. (Od kedaj pa je bil slovenski Kras s pol milijona naroda italjanska zemlja? Kljub temu pa si drzne-jo tuje govoriti o njenem imperi-rijalizmu. Povsem po pravici.)
— Italija je vpriporila sedaj si-jačen napor pri rekonstrukciji. Trpi valed notranjega nemira kot vse dežele, ki so prišle iz vojne, vendar pa ni manj močna kot so druge dežele. A tudi v zvezi s tem se vrši kampanja lažnjivih vesti. Premogali smo veliko težje težkoče ter bomo premagali tudi te. Vendar pa je mučno videti to kampanjo laži. Odkod prihaja? Ali mislite, da je to lepo?
— Mi računamo le s svojimi

ZNAČILNO PISMO PREDSEDNIKA WILSONA

Pri volitvah naj igra glavno ulogo Liga narodov. — Najsvetejše dolžnosti Združenih držav.

Wichita, Kansas, 22. aprila — Josnett Shouse, je bil danes izvo-ljen delegatom za demokratično konvencijo, je je prečel tudi pri nekem svojem govoru pismo, ki mu ga je pisal predsednik Wilson.

V pismu je najznačilnejši od-stavek:
— Demokratična stranka si lah-ko čestita, kajti to leto se ji nudi izvanredna prilika, da zpolne svojo dolžnost.
Volina parola, katero bomo predložili volilec te dežele, ne vsebuje ničesar manjšega kot častno dolžnost Združenih držav, da vdejestvijo svoje najsvetejše obveznosti.
To so obveznosti napram zavez-nikom v vojni in napram celemu človečanstvu. Človeštvo nismo so-mo obljubili, da ga bomo rešili nemškega jarma, pač pa tudi, da bomo stvorili Ligo narodov, ki bo najboljša garancija za trajni mir. Le na tej podlagi bo mogoče u-resničiti pravičnost.
Bivši zvezni senator J. Ham Lewis je imel pred zborovanjem govor, v katerem je rekel, da mo-ra biti predsednik Wilson izbran za tretji predsedniški termin.

STRELJANJE V BUTTE

Petnajst ljudi je bilo obstreljenih v boju med pristaši I. W. W. ter policijo. 14 radikalcev v bolnici.

Butte, Mont., 22. aprila. Strel, o katerem se domneva, da ga je oddal neki stavkujoči rudar iz nekega poslopja v bližini Never-sweat (nikdar ne sviečš) rova, je bil tekom pretekle noči signal za celo vrsto strelav, katere so od-dali stražniki v vrste stavkarjev. Petnajst mož se je nahajalo danes jutraj v bolnici v resnem stanju. Izmed onih, ki so bili obstreljeni v tem boju, je eden stražnik. (To je znamenje, da delavci niso bili oboroženi). Vse druge pa se ozna-čuje tukaj kot pristaše I. W. W. ter somišljenike Lenina in Troc-kija. Organizacija je dejanski vladala mestu Butte skozi zadnje tri dni.
Razburjenje tukaj je veliko vsled večerajšnjega boja, ki se je vnel ko so stražniki spremljali de-lavce skozi množico stavkarskih piketov. Stražniki, katerim so po-magali pomožni šerifi, so razpri-sili konečno ljudi in policijske rezerve so danes pripravljene, da vzdrže v mestu red.
Spopad se je završil na Ana-conda cesti.
Šerif iz Silver Bow okraja je rekel danes, da bo zaprisegel dve-sto pomožnih šerifov, če jih bo mogel dobiti, da zavarujejo vse rudarje, ki so voljni delati.

SAMO DVA TERMINA

Washington, D. C., 21. aprila. Danes je poslanec Huphpreys vlo-žil resolucijo, ki določa, da zamo-riti biti pojdina oseba samo dva-krat predsednik Združenih držav.
Povod tej resoluciji je najbrže dalo dejstvo, da namerava pred-sednik Wilson v tretje kandidirati.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primereno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je za-sedeno po italjanski armadi.
Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kako mo-gče zamuda v izplačilu ne more-mo prevzeti nikake obveznosti.
50 lir \$ 2.80
100 lir \$ 5.30
300 lir \$ 15.00
500 lir \$ 25.00
1000 lir \$ 49.00
Denar nam pošlajte v najboljšo po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.
Tvrđina Frank Sakser.

NEMŠKI DRŽAVNI PRORA-CUN.

Berlin, Nemčija, 21. aprila. — V državnem proračunu za fiskalno leto 1920, katerega je predlo-žil večeraj finančni minister pra-najškemu odseku Narodne skupščine, se navada izdatke v znesku 40.000 milijonov mark, k kateremu bo mogoče prišeti pri-manjkljaj železnice in pošte v zne-sku 12.900 milijonov mark.
Redni proračun kaže dohodke v znesku 25.000 milijonov mark, dočim znašajo izdatki 27.950 mi-lijonov mark, kar predstavlja pri-manjkljaj 2.950 milijonov mark.
Primanjkljaj državnih želez-nic bo predstavljal veliko svoto, — je rekel finančni minister, dr. Wirth, in to vsled novih zahtev uslužbencev, katerim je mogoče ugoditi le s privoljenjem Narod-ne skupščine. Dr. Wirth je rekel.

ANGLEŠKA DELAVSKA DE-LEGACIJA BO ŠLA V RUSIJO.

London, Anglija, 21. aprila. — V najkrajšem času bodo odšli štirje zastopniki angleške delav-ske stranke v Rusijo, da preče-je tamošnje delavske razmere.

ŠVEDSKI KRALJ V NICI.

Nica, Francija, 20. aprila. — Sem je dospel na letovišče šved-ski kralj Gustav. Tukaj ga že ni bilo izza leta 1913.
da je upati na konsolidacije nem-skega visečega dolga, kateri ko-riak bo dovedel do dovoljenja kre-ditov od strani drugih narodov.
Transportacijski minister je re-skel, da ne more sedanjim sistem, na podlagi katerega se obratuje železnice, trajati še naprej.

Premislite dobro, komu bo ste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakon ni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.
V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starih izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.
Naše denarne pošiljatev se zadnji čas primeroma sedanjim ras-meram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.
300 kron \$2.70
400 kron \$3.60
500 kron \$4.50
1,000 kron \$ 8.00
5,000 kron \$40.00
10,000 kron \$78.00
Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo s drugimi Denar nam pošlajte je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.
Tvrđina FRANK SAKSER.
Vstanovljena leta 1888.

JUGOSLOVANI SO SEDAJ ZASTOPANI V SAN REMO

SVET ZAVEZNIŠKIH MINISTRSKIH PREDSEDNIKOV JE NA DELU S SESTAVO MIROVNIH POGOJEV ZA TURČIJO TER U-KAVNAVO ARMENSKEGA VPRAŠANJA. — REŠITEV JUGO-SLOVANSKEGA VPRAŠANJA BO NAJBRŽE PRELOŽENO.

San Remo, Italija, 22. aprila. — Tretji dan konference zavez-niških ministrskih predsednikov se je končal večeraj zvečer in vsa znamenja kažejo, da se je na teh konferencah doseglo kaj malo.
Dosedaj so porabili ministrski predsedniki ves svoj čas za raz-pravo glede tuškega vprašanja. Oficijelno ugotovilo, ki je bilo iz-dano večeraj zvečer, poroča o tem naslednje:
— Konferenca je danes popoldne zopet pričela z razpravami glede klavzul, tikajočih se mirovne pogodbe s Turčijo. Zaslila je mornariške in vojaške izvedence glede tehnične strani celega vprašanja ter razmotrivala o številnih teritorialnih vprašanjih.
Urvana jadranskega vprašanja, glede katerega so Italijani u-pali, da bo rešeno še tekom sedanjega zasedanja najvišjega sveta, bo morala biti očitvidno preložena na sestanek v Parizu maja meseca ali celo na poznejši čas.
Jugoslovanska delegacija, ki je dospela večeraj zvečer semkaj iz Pariza, je zanikala poročilo, da prihaja iz Belgrada Mr. Radović, jugoslovanski delegat, ki je vodil zadnja pogajanja med Italijo in Jugoslavijo. Italjanski ministrski predsednik Nitti pa bo najbrž informiral konferenco o uspehih zadnjih pogajanj ter prečital me-morandum, katerega so prinesli zastopniki jadranskih mest, v kate-rem se izjavlja, da bi bilo "iz ekonomskih, sentimentalnih in vo-jaških razlogov popolnoma zaželjeno zanje, da se v splošnem izvede Londonsko pogodbo". Ta mesta vključujejo Šibenik, Zader in Split. (Torej "zastopniki" par fakinov, ki ne zastopajo naroda, temveč par italjanskih kričev ob Jadranu, italjanskih plačancev ter hlap-cev italjanskega imperijalizma, imajo več besede na zborovanju za-veznikov kot pa resnični zastopniki jugoslovanskega naroda, ki je pravi lastnik dotičnih zemlja! Še bo prišla ura, ko se bo napravilo konce te nesramnosti!)
Turško vprašanje se je izkazalo kot veliko bolj težko in zago-netno kot pa so ministrski predsedniki izprva domnevali. Na več-rajšem sestanku vojaških izvedencev se je sklenilo, da bo treba skozi številna leta najmanjšo silo 120.000 mož, da se drži dolina Meandra, če bi se ta okraj prevzelo od strani zaveznikov, da se za-varuje Smirno.
Dolžnost dostaviti te čete bi pripadla Grški, čeprav se smatra za dvomljivo, da bi bil tako majhen narod v stanu lotiti se tako dra-gega podjetja.
V Anatoliji in Ciliciji. — tako pravijo vojaški izvedenci, — bi bilo mogoče ugnati v kozji rok Muštafo Kemala le potom odpo-siljatev velike medzavezniške sile, ki bi izvedla mirovno pogodbo ter razorožila prebivalstvo, a nikdo ni videti voljan prispevati čete ter ositi velike stroške, katere bi požrla taka ekspedicija. (Zavezniki hočejo le grabiti in vleči dobičke, a žrtvovati noče nikdo.)

STAVKA 30.000 DJAKOV NA KITAJSKEM.

Sanghaj, Kitajska, 19. aprila. Ker ni hotela kitajska vlada od-štirinajst provin. 30.000 djakov govoriti na zahteve, naj se prene-ha s tajnimi pogajanjmi z Japono-sko glede Šantunga in da naj se izda proklamcija, s katero se bo normalne.
proglasilo ničevim vse tajne po-godbe, je izbruhnila stavka dja-kov, ki se je razširila dosedaj na štirinajst provin. 30.000 djakov v 92 šolah tukaj se je pridružilo gibanju. Delo ni prizadeto vsled te stavke in razmere v ostalem sa normalne.

VAŽNO ZA POTNIKE!

Za parnik "PRESIDENT WILSON", ki odpluje 8. maja v Trst, se je prijavilo že toliko potnikov, da je sedaj že napolnjen. Pro-stor smo zagotovili enim potnikom, od katerih smo do 15. apr. pre-jeli aro. Svetujemo tedaj onim, ki so namenjeni v kratkem odpova-ti v Jugoslavijo prko Trsta, da se odločijo za parnik "BELVE-DEERE", ki odpluje dne 1. maja ali pa za "SUSQUEHANNA", ki od-pluje 22. maja.
Kdor želi potovati s parnikom "BELVEDERE" ali "SUSQUE-HANNA", naj se hitro prihlasi, ker se prav lahko pripeti, da se prijavi tudi za ta dva parnika toliko potnikov, da bosta v kratkem polna.
Potniki, ki so nam poslali aro za "PRESIDENT WILSON", naj poskušajo da pridejo v naš urad že v torek, 4. maja jutraj, da bo mogoče vsem o pravem času preskrbeti potne liste in vse drugo, kar se potrebuje za potovanje.
Frank Sakser.

GLAS NARODA

SLOVENIAN DAILY
Printed and Published by
SERVICIO PUBLISHING COMPANY
Incorporated in the United States of America

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Subscription rates:
In Advance: \$1.00
Per Annum: \$10.00
Single Copies: 10 Cents

Novi angleški poslanik.

Značilno je za novo diplomacijo odkritosti in dobre vere, ki se je opustila stare in nesrečne tradicije in ki se malo briga za konvencionalnosti, da je novi angleški poslanik v Združenih državah, Sir Auckland Geddes, ob svojem prihodu v deželo izdal odkritostno ugotovilo glede gotovih zadev, za katere se oba naroda globoko zanimata.

Mi skušamo, — je rekel Sir Auckland Geddes, — uveljaviti politični stroj, potom katerega bi lahko nasprotujoči si deli irskega naroda izdelali svojo notranjo politično rešitev brez ekonomskega poloma za Irsko samo. — Home Rule postavilo, ki je šla skozi svoje druge čitanje, določa ustanovitev dveh parlamentov ter ustanavlja dve samovladajoči skupini na Irskem.

Angleška vlada, — je rekel novi poslanik, — je prišla po skrbnem preudiranju irskega vprašanja do prepričanja, da je edino upanje, kako končati ta stoletja trajajoči spor to, da se stavi na rame Ireev na Irskem ustavne odgovornosti, da najdejo za same sebe, v okvirju angleškega imperija, rešitev svojih političnih zadržev in sporov.

Sir Auckland predlaga, da naj bi bila v slučaju, da bi postala Home Rule predloga postava, dolžnost vseh angleških podanikov, ki ne stanujejo na Angleškem stati na strani ter pustiti onim, ki živijo na Irskem, rešitev njih problema.

Na isti način svetuje tudi vsem, ki niso angleški podaniki, ki pa se zanimajo za Irsko iz tega ali onega vzroka, naj stoje na strani ter pustite Ireev na Irskem rešiti njih politične težkoče. Dognana in večkrat preiskavana rešitev je, da se nahaja rešitev irskega vprašanja v rokah Ireev samih, to je Ireev, ki stanujejo na Irskem, in naj si nekateri bučni člani kongresa še toliko prizadevajo, da bi se čulo njih glas.

Čehi in Trst

Tačas, ko se mi borimo z vso svojo silo za Jadran, se počutijo Čehi ob njem izborni. Z veliko radostjo zatrjuje dopisnik "Lidovih Novin" iz Trsta: "Generalni konzulat naši republiki v Trstu je največji naš zahranjeni urad". Tržaško pristanišče je vzniklo Čehom spontano. V republiki se je govorilo takoj po prevratu o vodni cesti preko Hamburga do Amerike in po Dunavu na vzhod. Zgodilo se je, da je cesta preko Hamburga izostala, voznja pa Dunavu na vzhod pa spada šele v daljnjo bodočnost, in pošiljatve so si našle same pot v Trst. Se večji pomen je dobil Trst z vračanjem sibirske armade. Treba je bilo organizirati pristaniško baso. Prihajala so v poštev razna pristanišča Sredozemskega morja ali hitro je prišel v ospredje Trst in je tudi obveljal. Tako izvaja tržaški Čeh v omenjenem brusnem listu. Pred čim ima domačo stran pričakov českega prometa preko Trsta, ogledati pa si je treba tudi italijansko stran. Takoj ko se nehale pompozne slavnosti radi "odrešenja" Trsta in so se duhovno strezili, so se vprašali v Trstu in Rimu: kaj pa bo s Trstom? Kakor znano, so prišli v Trstu in v Rimu do zaključka, da morajo vzdrževati tržaško pristanišče v glavnem zaledne države. Med temi je prišla v poseben poštev česko-slovaška republika. Italijanski listi so pridno beležili izvoz iz českih dežel pod Avstrijo in vvoz v te dežele preko Trsta. Številke so imponirale in jasno je bilo, da bo promet svobodnih českih dežel še mnogo večji. Zato pa je italijanska vlada storila vse potrebne korake, da privede česko-slovaško na tržaško pristanišče. Italijanski organi so sli Čehom v Trstu takoj na roke v polni meri. V pristanišču imajo svoji poseben sektor z lastnim hangarjem, lastne straže, tam se vrši ves njihov promet, tam imajo svojo carinarino, ki plombira vagono, določene za republiko, v sektorju se izkrevajo legijonarji, tam vlada dan na dan živahno gibanje. Ladje, ki so pripeljale legijonarje, so vzele s seboj na daljni vzhod českega blaga v veliki vrednosti. Trst ima služiti Čehom za trgovanje z daljnim vzhodom, z Ameriko, kamor so poslali svoje najsposobnejše ljudi, da izvrše tam vso potrebno tozadevno organizacijo, potem pa zlasti še z južno Rusijo, kamor pošilja česki generalni konzulat iz Trsta pisemsko pošto, kar se smatra za dober začetek trgovske zveze z južno Rusijo. Tako raste in pridobiva veljavo česki sektor v tržaškem pristanišču. Italijani to vpoštevajo in zato je umavno, da bodo vezni med českoslovaško republiko in Italijo vedno trdnije, čim se razmere bolj urede, kakor je izjavil italijanski poslanik v Pragi, ki je že naglašal, da Italija v vsej meri vpoštevata interese česko-slovaške republike in tržaškem pristanišču. Trst mora vendar živeti! Zato je dobrodošel, kdor pri pomoči k življenju v Trstu. V Čehih vidijo Italijani jednega glavnih vzdrževalcev tržaškega pristanišča. Pa kako tudi Čehi delajo in gibljejo za svoj razmak v pomorskem prometu! Čujemo o českih pristaniških družbah in o ukrepih glede tonelaže za česko-slo-

vaško republiko, tako da se utegne zgoditi, da bodo po Jadranu plule poprej česke velike trgovske ladje nego jugoslovanske! Italijanski listi z veseljem beležijo tostvarna česka prizadevanja, češ, to vse bo v korist našemu Trstu.

Prilika, da pokažejo Čehom v Trstu javno svoje simpatije, se je nudila Italjanom, ko je priplul v pristanišče parnik "Jonaumaru" s 1300 legijonarji, prvim delom I. strelskega polka, ki nosi ime po Janu Husu. Pred Oberdankovo vojašnico je bila velika slovesnost. Z godbo na čelu so prikoralili tja česki junaki, italijanska častna stotnija je bila tam postavljena, navzoči so bili zastopniki vlade, mesta, raznih uradov, trgovskih krogov, sploh so hoteli tržaški Italjani, vlada in vojaštvo izkazati spoštovanje Čehom. Tribuna je bila okrašena z italijanskimi in česko-slovaškimi prapori, sredi njih slike predsednika Masaryka in kralja Viktorja Emanuela. Česke dame so bile na tribuni poleg italijanskih. General Castagna je slavil došle legijonarje in njihovo delo v Rusiji ter navdušen zaklical "Evviva" česko-slovaški republiki in njenemu predsedniku. Poveljnik legijonarjev se je lepo zahvalil za laskavi sprejem in zaklical Italiji: "Na zdar!" Italijanska godba je zasvirala obe česko-slovaški narodni himni, česka pa italijansko himno. Kogar Italjani tako sprejemajo, tega cenijo in spoštujejo pa tudi še kaj pričakujejo od njega. Pa tudi legijonarji v Italiji so storili mnogo za vezi med Italijani in Čehi. Nastopanje českih legijonarjev v Italiji je bilo impoznoče, njihovo bojevanje na fronti je kazalo zavest, da se bore neustrašeno za svobodo svoje domovine. Ko je bil eden prvih italijanskih poveljnikov na Krasu poprašan v Rimu, ali je videl kak posebno ginljiv prizor na bojišču, je povedal to-le:

— Pred veliko ofenzivo, ko so že pričele živigati krogije, so česki legijonarji veliki odlični glav svojo narodno himno. Na nasprotni strani so stali njihovi drugje in peli žnjimi. Tako je bilo to pretresujoče, da mu je solza kanila iz očesa. Ko so nekdo v Benečiji Avstrijci vjeli več českih legijonarjev, so priredili celo vojaško slovesnost pri obešanju. Ob cestah so jih izstavili, slika pa poslali v zaledje v svarilo Slovanom, češ, glejte usodo izdajalcev! Junaštvo Čehov je pustilo globoke vtise v italjanskem narodu. Pa tudi pisalo se je jako mnogo o legijonarjih in českem narodu po italijanskih listih. V Čehih so videli Italjani glavno rušilno silo proti podonavski monarhiji. Italjanski ilustrirani pa tudi česki listi so bili polni slik, iz katerih se je dalo razbrati vezi, ki nastajajo med obema narodoma. Sploh pa so Čehi vpevsodili v času vojne delali za svojo bodočnost. Priporili so si ogromno priborili so ti tudi Trst....

Napačno bi bilo na naši strani, ako bi motili razvijajoče se vezi med Čehi in Italijani. Človeka sicer zabeleži okoli srea, ko vidi, kako Italjani grede Čehom ob adranu na roke tisti čas, ko hočejo nam povsem onemogočiti prav vsak razvoj na morju, toda računati moramo z razmerami, poglobiti se v nje in si reči sami pri sebi: Kadar bomo mogli Čehom kaj pouditi, oni tega gotovo e bodo odbili. Ako bomo solidno gradili državo, bomo rastle na veljavi in začel bo počasi nas vpoštevati tudi taljaški sosed, povsod, tudi na morju, iz ljubezni in prijaznosti, marveč ker mu bo tako veleval "sacro egoismo".

(Slov. Narod.)

Nezlomljiva veriga.

FRANCOSKA ČRTICA
Spisal Bruno Euby.

Marta je odložila svoje delo. Mrak je padel nanje ter napolnil sobo s svojco mehkošč ter izbrisal vse stvari. Le ogenj je gorel malo svetlejšje ter se boril proti senam. Petje, pomešano z veselimi vskliki, je prihajalo iz sosednega stanovanja. Isti veseli vskliki pa so tudi prihajali s ceste navzgor. Vse je kazalo, da prihaja novo leto z valom veselosti.

Marte se je naenkrat lotila večje žalosti kot ponavadi. Njen pogled je padel na Jaquesa, ki je sedel pred ognjiščem. Opazovala je njegovo lično silueto, njegov delikatni profil, katerega so osvetljevali žarki ognja.

— Jaques, — je rekla boječe, — ali se nisi naveličal sedeti tukaj? Ali nočeš iti malo ven? Zganil se je ter odgovoril osorpo, ne da bi obrnil glavo: — Zakaj hoditi ven? — Ne vem, mogoče je zunaj vselejše.

Skomignil je z rameni, a le nekoliko. To je bilo ve. Ona je vstala ter se mu približala. Ponavadi je bil tako obziren, tako poln veselosti, tako dober in tako ljubeznjiv! In sedaj! Najti je bilo tudi druge pohabljenve vojake, ki so našli uteh v nežnosti onih, ki so jih ljubili in ki so bili še vedno srečni. A on! Trpljenje ga je napravilo tako trpkim ter nezadovoljnim, da je že pričela obupavati, da bo kdaj v stanu preduragčiti ga.

— Čuj, — je sekla. — Vsakdo je srečen danes. Storiiva to, kar deloče drugi. Pojdiva ven. Udarila ga je nalahko po rami ter ga pobožala po glavi. On pa se je umaknil ter pokazal pri tem svoje polno lice, — eno stran zaokroženo ter lepo, drugo pa spaheno od strašne rane. — Uboga Marta! In kam hočeš iti? — V kako kavarno, gostilno ali gledišče, kjer bo polno luči in godbe in kjer se boš lahko malo pozabavala. On pa se je namrdnil. — Zelo si se morala naveličati doma, da si pripravljena iti z menoj ven ter kazati naokrog spaklo kot sem jaz. Ne, pojdi sama zahteval.

Peter Zgaga

ČISTO GLADKO — KOT PO MASLU.

V New Yorku se je pripetil čuden slučaj. Kot znano, ni Amerika še toliko napredovala, da bi dovolila javne hiše, zato pa morajo biti tajne.

In v neko tako tajno hišo se je bil odpravil pred par tedni newyorški tretji policijski komisar, ne da bi šel aretirat lastnico, pač pa da se pozabava s svojo malo prijateljico.

Vse je šlo po redu. Iz avtomobila v hišo, potem pa v spalnico. Njegov dohod sta pa videla dva detektiva. Ker sta imela malo več pojma o postaji in morali kot ga je imel njun gospodar, sta se lepo po mačje in po detektivski splazila na fireescape ter opazovala prizore, ki so se vršili v spalnici.

V odločilnem trenutku sta pa okno odprla ter stopila v spalnico. Policijskega komisarja nista poznala in mu tudi nista hotela ničesar napraviti, ampak sta hotela aretirati le "damo".

— Nak — je rekel komisar — ne bosta jo. — Pa jo bova in jo bova — sta trdila detektiva.

— Jaz pa vama prepovem. — Kdo pa ste vi, gospod, da imate pravico prepovedovati.

Policijski komisar se po komisarski postavi sredi sobe in pravi: — Jaz sem policijski komisar. — O take tičke poznamo — sta rekla detektiva. — Vsakdo bi bil rad v takem slučaju policijski komisar. Izkažite se.

Stopil je k stolu, kjer je bila njegova obleka ter potegnil iz hlač revolver.

Detektiva sta spoznala revolver policijskega komisarja. Iz prsnega žepa je vzel svojo legitimacijo. Bila je legitimacija policijskega komisarja.

Detektivoma so se začele tresti hlače. In ko jima je komisar zapretel, da jima bo škodoval v službi, če ga naznanita sta se odstranila kot dva polita eneka.

Stvar bi bila lepo pozabljena, če bi ju komisar res ne začel sekirati v službi. Nekaj časa sta prenašala razne neprijetnosti, potem sta pa enostavno naznanila zadevo.

Vse newyorško časopisje je bilo polno tega umazanega perila. Policijskega komisarja je sodišče obtožilo in te dni se je imel zagovarjati pred poroto.

Sedaj pa pride najlepši del te zgodbe. Ko ga je vprašal sodnik: — Ali ste bili tega in tega dne v tej in tej hiši s to in to žensko? — je odločno odvrnil: — Ne. — Kje pa ste bili? — Doma sem bil pri svoji ženi. — Ali lahko dokažete? — Da.

Poklicale so njegovo ženo in jo vprašali, če je bil doma. Žena, boječe se škandalala in sramoto v javnosti, da hodi njen mož po javnih hišab, je odvrnila, da je bil dotičnega večera doma.

In kar reče ženka v Ameriki, to je sveta stvar. Policijski komisar bo najbrže oproščen. Zaprta losta detektiva, zato, ker sta ga izsledila v dotični hiši.

Ozrl se je vanjo mrzlo, z neke vste sovraštvom. — Molči vendar, — je rekel ostro. — Ti govoriš bedasto. Ostavniva tako kot sva. Ti se boš vedno skrivnem jezila name, ker sem tako grd in tudi jaz se bom jezil nate, ker si tako lepa. Vlekla bova za seboj svoje verige — do starosti in do smrti.

— Jaz da bi se jezila nate? Ti si blazen. V prvi vrsti nisi grd in spleh ne moreš nikdar biti zame grd. — Ne, ne. — jo je prekinil on na kratko. — Ti se norišče iz mene. Pustiva to. Pojdi ti ven ter se zabavaj in se mi smejaš še bolj kot si se mi preje.

Kri je stopila v lice Marte. Lotila se je je naenkrat strašna jezava. Preveč nevaležen je bil, preveč okrut. Tega ni mogla prenašati še nadalje. Odhitela je v svojem spalnico, si nataknila klobuk, oblekla ter vzela tudi nekaj denarja. Sree ji je burno utripalo

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898
Inkorporirana l. 1900
GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki: MIHAEL ROVANŠEK, GREGOR J. PORENTA, Box 176, B. Diamond, Wash.
Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 106, Fear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
Blagajnik neplačanih smrtin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.
Vrhovni Zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 643 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.
Nadorniki: JOHN GOUZE, Ely, Minnesota. ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill. IVAN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.
Foretniki: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minnesota. JOHN RUPNIK, S. E. Box 24, Export, Pa.
Pravni Odor.: JOHN PLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 624-2nd Ave., Duluth, Minnesota. MATT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.
Zdravstveni Odor.: RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. FRANK ŠKRABEC, 4864 Washington St., Denver, Colo. GREGOR HREŠČAK, 407 = 8th Ave., Johnstown, Pa.
Jednotno glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikačoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravstvena pričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za oblen pristop. Jednota pošlje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog \$300.000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnih je izplačala že nad poldrug milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih nasebilih. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi z 8 član ali članicami.

in razburjena kri ji je motila pogled. — Zapustila ga bom, — si je ponavljala več kot enkrat. — Zapustila ga bom. Nikdar več me ne bo videl. Nikdar več me ne bo mogel žaliti. Zapustila ga bom.

Ko je šla skozi predsobo, je čula osorni glas svojega moža. Pokazal se je na pragu. — Kam greš? — Grem proč od tukaj. — Ha, ha. — Grem proč, — je rekla ter se mu približala kot da ga hoče zabosti z bodalcem. — Jaz grem proč in to je tvoja krivda.

Ozrl se je vanjo s tako zaničljivim izrazom, da se je vsa stresla. — In s kom? — je siknil.

Storila je par korakov kot da niso napravile te besede nikakega utisa nanjo. Nato pa se je obrnila ter se ozrla vanj z neizmernim začudenjem. Celo njeno telo se je treslo. Morala se je oprjeti stola, da ni padla. On pa je še nadalje zrl vanjo z istim krutim in zaničljivim izrazom.

Zelo počasi je sklonila svojo glavo, zaprla vrata ter stopila zopet nazaj v hišo trpljenja.

Veseli vskliki so še vedno prihajali iz sosednjega stanovanja ter prodirali s cest in trgov spodaj. Novo leto je prihajalo v deželo z valom veselosti....

Zveze med Jugoslavijo in Poljsko

VELIKI CIRKUS V NEW YORKU.

Kot znano, sta se združila cirkusa Ringling Brothers in Barnum & Bailey ter tako predstavljata največji cirkus na svetu. Sedaj ima svoje predstave v Madison Square Garden v New Yorku. Zaključena predstava bo v soboto dne 1. maja. Takoj zatem se bo preselil v Brooklyn, kjer bo imel svoje predstave ves teden na prostoru pri 5. Ave. in 3. cesti.

Predstave so nekaj izbornega. Kdor koli je bil enkrat v cirkusu, mora priti do prepričanja, da je res največji na svetu. Iz Islanda so prišli umetniki, ki niso še nikdar nastopili v Ameriki. Vsakdo lahko vidi nalega jahača signora Bagognija ter smešnega "Phumny Phila".

Cirkus je pridobil tudi najslavnejšo jahalko na svetu May Wirth ter Lily Leisel, najslavnejšo gimnastko celega sveta; nastopa tudi plesalka na vrvi Bird Millman in Trilby White, ki dela svoje vratolonske vaje nad glavami občinstva.

In kdo ne pozna slonov tega cirkusa? Cel polj jih je! Visek vsega je dosežen, ko pride v cirkus pet čred slonov ter se sami razvrste po določenem prostoru. Predstave so vsako popoldne in vsak večer. Cene so jako zmerne,

Ko je razpadala Avstrija...

Poročilo o slovenski špijonaži, ki je veliko pripomogla k razpadu dvojne monarhije.

Zaključek.

Naloga protiaustrijske agitacije je bila, da se ne briga samo za to, da dobiva Ententa poročila o vojaškem stanju Avstrije in Nemčije, ampak je bilo treba tudi na političnem polju razkrinkati namene avstrijskih politikov, ki so bili smrtni sovražniki vsega Slovanstva in prav posebno se Slovencev.

Da so bili vsi državni nemškega pokolenja tudi nemško-nacionalnega mišljenja in sovražniki Slovencev, je bilo dobro znano in do gotove mere razumljivo. A žalibog smo imeli med Slovence tudi take "voditelje", ki so simpatizirali z Nemci in ki so prodajali svoj narod za svoje strankine ali osebne koristi. Ivan Šusteršič je s svojo kliko vedno deloval roke v roki z najgršimi sovražniki Slovencev in jim pri vsaki priložnosti pomagal. Da bi delal simpatije za Avstrijo in habsburško dinastijo, je izdajal v Ljubljani zloglasni list "Resnico", ki spada med najbolj žalostne točke naše narodne zgodovine.

Vsak pošten Slovenec je čutil in bil prepričan, da ruje Šusteršič na Dunaju pri vladi in na dvoru proti Slovencev: bil je znožen žrtvovati narodovo bodočnost, samo da bi imel on in njegova stranka od tega kak profit. Dobiti dokaze o njegovem izdajstvu seveda ni bila lahka stvar, kajti Šusteršič je bil zvit lisjak in delal je vedno tako, da se mu je zelo težko prišlo na sled.

Zal, da je imela Šusteršičeva klika na Slovenskem tudi še leta 1918. pristašev, in mnogo je bilo s Šusteršičem vred takih, ki so pravili, da je v habsburški dinastiji edina rešitev Slovencev, katerim da so Habsburžani prijatelji in naklonjeni.

Važno delo naših poštenih politikov leta 1918. je bilo, da razkrinkajo Šusteršiča in da se ga pokaže v taki luči, da bo tudi vsak pristojni človek spoznal v njem izdajalec domovine. V to svrhu se ni moglo uporabiti njegovih govorov in različnih izjav, ki se ede avstrijske in habsburške hvale, kajti kritika takih izjav bi bila pomenila odkrito veleizdajništvo proti Avstriji.

Jugoslovanski klub na Dunaju pod vodstvom dr. Korošca je prvi postavil Šusteršiča v vrsto nasprotnikov naroda. O delovanju Jugoslovanskega kluba proti dr.

Šusteršiču bomo kasneje govorili. Za sedaj naj samo ugotovimo, da je vse to pripomoglo k temu, da je bil Šusteršič proti koncu vojne leta 1918. politično ubit in da se od takrat ne sme več pokazati na slovenski zemlji.

Na tem mestu omenimo samo en dogodek, ki je Šusteršiču in njegovi stranki znatno zaježil tla na Slovenskem. Ta narodna izdajca je imel tesne zveze z odločilnimi krogi na Dunaju in znal si je pridobiti zaupanje v vojnem ministrstvu. Pridobil si je zaupanje vojnega ministra Stöger-Steinerja. Tega zaupanja si seveda ni pridobil s kakimi poštenimi vrlinami in zaslugami za človeštvo, ampak s svojo staro taktiko, namreč z ovaduštvom, ki ga je izvajal nad slovenskim narodom. Avstrijska politika je bila zgrajena na temelju izigravanja narodov enega proti drugemu ali pa voditelj naroda proti narodu samemu. V tej črni igri je bil Šusteršič strokovnjak.

Romih je bil, kakor že povedano, tajnik pri zaupnem sestanku avstrijske in nemške generalitete. Dobil je od časa do časa v roki tudi korespondenco vojnega ministra. Nekega dne je zagledal med korespondenco vojnega ministra tudi pismo Šusteršiča, naslovljeno naravnost na vojnega ministra Stöger-Steinerja, v lastne roke. V tem pismu je Šusteršič naravnost brez vseh ovinkov demencialno ljubljanjski poveljnik št. 17, da je moštvo tega polka politično nezanesljivo, da sovražni Avstrijo in da so posebno vsi častniki polka, kar je Slovencev, prežeti z jugoslovansko idejo, da zastrupljajo moštvo s protiaustrijskim duhom itd. V tem pismu Šusteršič izrečno navaja, da so slovenski častniki krivi, da uhajajo moštvo na fronti na "sovražno stran". Pismo je bilo objavljeno v "Slovenskem Narodu" meseca julija 1918 in je vzbudilo na Slovenskem veliko pozornost. Ogorčenje proti Šusteršiču in proti njegovi stranki je bilo takrat veliko in mnogo njegovih omlahiljencev mu je takrat obrnilo hrbet.

Na ta način so naši zarojniki pripomogli, da se mišljenje našega naroda v jugoslovanskem duhu izčisti in da pridejo izdajice naroda na srmatni oder.

(Konec.)

Boljševiki in njih naval na Poljsko.

ODLIČNI VOJAŠKI IZVEDENEC PRAVI, DA JE NAMEN LENINA USTRAHOVATI POLJSKO TEKOM MIROVNIH POGAJANJ.

Poroča major Sanford Griffith.

(Lenin in Trocki, ki ta bila zmogovita na skoro vseh ruskih frontah, ne skušata več zavojevati čeli svet za boljševizem, soglasno z izjavo majorja Griffitha, ameriškega častnika, ki je bil član komisije za premirje ter joznice član medzvezniške komisije za industrialno restavracijo. Major Griffith je prepričan, da je boljševiška ofenziva proti Poljakom le manevr Lenina, do pospeši sklenitev miru z najbolj odločnim vojaškim nasprotnikom.)

Ruska ofenziva na Poljskem je bila vzprijorjena bolj v namenu, da se da povdarka boljševiškem nemiru po zapadni Evropi kot pa da se doseže neposredne vojaške uspehe. Vojaški cilji so bili malenkostni in ruske sile, katere se je uporabilo, so bile manjvredne kot pa čete na iztočni fronti. Rusi pa so upali na dosti krajevni uspeh, da izboljšajo svoje stališče pri mirovni pogajanjih s Poljsko.

Ofenziva proti Poljski je komplicirana vsled dejstva, da involvira taka kampanja operacije na dveh frontah. Ti dve fronti sta ločeni po močvirjih ob Pripetu, ki predstavljajo nepremostljivo oviro, razven v času, ko so te močvirja zamrzjena. Manjša ruska ofenziva pred enim mesecem je predstavljala lep uskus, da se ustanovi postojanko predno bi se pričeli tajiti led. Bolj važna fronta za Poljake pa je severna in ta: so koncentrirali vso svojo moč. Kontrolo nad vratom pri Smolensku jim odpira vrata v Moskvo, ki leži vstran za pohod, trajajoč petnajst dni. To ozemlje imenujejo Poljaki ključ do svojega doma. Zahtevajo ga zase, ker je baje bistven za njih varnost. Preko te točke so šle vse velike ruske invazije in o dotičnih pokrajinah se je izvajalo glavne bitke v časih Napoleona.

Sovjetske sile na drugi strani pa so rajše udarile na jugu. Tam imajo široke ravnine Podoljske, kjer lahko udarijo na sree poljskega okraja za proizvajanje živil. Njih napad pri Muzirju se je obrščal direktno proti strateški železniški črti, katero so zgradili tekom vojne. Rusi so imeli nadaljni razlog, da udarijo tukaj, kajti na tej fronti so najlažje koncentrirali težko artilerijo, katero so zavze-li od Denikina.

Obseg obeh armad, ki stojita v polju, je približno isti. Rusi so koncentrirali manj čet pri vvodnih operacijah kot pa Poljaki. Rusi imajo nekako 22 divizij v vrsti ali približno 300.000 mož. Devet teh divizij se nahaja severno od Pripeta in trinajst bolj proti jugu.

Poljaki imajo enako število bojnih črt. Nahajajo se na dveh frontah. Razventega pa jih je nekako 200.000 v ozadju, v taboriščih, kjer se vežbajo in vsled tega obsega čela armada nekako 500 tisoč mož. Pilsudski je organiziral poljsko armado s svojo običajno ratnenošterjo ter jo je znal napolniti z navdušenjem, vsled česar je upoštevanja vredna bojna sila. Številni teh vojakov so se borili v temških, avstrijskih in ruskih armadah. Generalni štab je izkušn ter ima poleg tega še prednost francoske pomoči.

Značilno dejstvo glede ruske ofenzive je to, da ima preje političen kot pa vojaški cilj. Da se je pričela ta ofenziva ravno po sklenitvi dogovora za uvedenje mirovni pogajanj, nam daje klju k celemu položaju. Da niso bili Rusi pripravljeni na velike žrtve v enostavnem namenu, da dobe nazaj izgubljen ozemlje, je razvidno iz sklepa, da so obrnili proti poljski fronti komaj polovico svojih sil.

Se vedno je najti tri delavske armade v Rusiji ter veliko število raztresenih oddelkov, ki so nastanjeni po različnih krajih v notranjosti dežele. Če bi Rusi upali na kako materialno pridobitev, bi brez dvoma uporabili te čete proti Poljakom. Dosti je vzroka za domnevanje, da je bil namen sovjetske vlade povsem drugačnega značaja. Potom otvorenja vojaških operacij so dosegli, da so se male obmejne države pričele obnavljati pri tem, da bi spojile svojo usodo z ono Poljske pri mirovni pogajanjih, dokler bi ne videle, na katero stran se bodo obrnile vojaške operacije.

Enostavno dejstvo, da so se boji pričeli, ovira transportacijo na Poljskem, v kolikor je slednja namenjena potrebam civilistov, in s tem je povečano pomanjkanje živil in je povečan tudi nemir v ceželi. Čeprav je opaziti na Poljskem resničen nemir, je najti le malo resničnih sledivcev sovjetske sistema. Komunistem je omejen na velika tvorniška mesta. Kmetje, ki predstavljajo nekako sedemdeset odstotkov celokupnega prebivalstva, se v splošnem upirajo vsakemu gibanju, ki bi ogrozilo njih lastniške pravice.

Ruska ofenziva je bila prav posebno pravočasna s sovjetskega stališča raditaga, ker je padla časovno skupaj z zadregami in državljanskimi boji v Nemčiji. Nobena stvar se ni pokazala, na temelju katere bi bilo mogoče zvezati nemško ustajo z ruskim gibanjem, vendar pa je dosti vzroka za domnevanje, da bi tako reakcionarji kot radikaleci v Nemčiji, če bi bili v stanu polastiti se kontrole, skušali priti takoj do sporazuma z Rusijo.

Vsled tega je zelo verjetno, da so pričeli Rusi z ofenzivo v namenu, da podaljšajo operacije, če bi bile uspešne ali ne. Če bi na ta način dosegli uresničenje nekaterih svojih indirektnih ciljev, bi bili v polni meri poplačani za malenkostne žrtve, katere so doprinesli.

Poljaki ne morajo na drugi strani ničesar pridobiti vsled podaljšanih operacij. Nahajajo se približno v istem položaju kot so nahajali Japonci po celi seriji svojih uspehov, ki so dosegli svoj višek pred Mukdenom. Oni potrebujejo miru, ki jim bo dovoljeval, da konsolidirajo svoje sedanje teritorialne pridobitve. Razdeljeni so glede vprašanja novih vojaških podjetij v smeri proti Moskvi. Vsi pa soglašajo v tem, da je treba miru v neposredni bodočnosti. Oni vedo, prav kot so vedeli Japonci, da bi nadaljne operacije ogrozile vse, kar so pridobili. Poljaki imajo 300.000 mož, ki so popolnoma opremljeni za vojne operacije. Njih zaloge pa bi ne trajale dalje kot dva meseca tekom operacij. Armada je breme, katerega dežela ne more več dolgo časa nositi.

Vsled tega so pripravljene govoriti o miru s sovjetsko vlado. Vstrajali so pri tem, da se ne sklene nikakega premirja, ker so se bali, da bo skušala sovjetska vlada podaljšati pogajanja ter se igrati z njimi na način kot se je igrala s centralnimi zavezniki v Brest-Litovsku. Malo pa je dvoma, da značijo sedanja pogajanja uvodne korake k moru med obema deželama, ki bo uveljavljen v dogledni bodočnosti.

Tudi Adamu so se odprle oči šele tedaj, ko se je oženil.

Petelini ne delajo drugega kot kriče, a kokoši jih še vedno vaje.

Dostikrat so bili že aretirani ljudje, ker so vzeli stvari kot so prišle.

Če je mož pripravljen pustiti se negovati od svoje žene, ne bo slednja potrebovala nikakih psičkov in drugih živalic.

Siromak.

Živel je kmetič, ki je imel šest otrok. Dece je bilo mnogo, a imetja ni, da bi preživljal družino: krasti pa se je bal.

Nekoč zapreže voz pomoče nanj družino in se odpelje v svet s trebuhom za kruhom.

Ko se tako pelje, se ozre nazaj in zagleda sedeti v blatu starčka brez nog.

Starček ga nagovori: "Prosim te, vzemi me s seboj!"

"Kam naj te denem, očka? Imam šest otrok in moj konj je mršav."

Starček ga iznova zaprosi: "Le vzemi me, te prosim!"

Kmetič ga prime, posadi na voz in odpelje.

Siromak mu pravi: "Žrebajva, kdo izmed naju naj ima prvo besedo!"

Starček tako in žreb pade na siromaka.

Pripeljeta se veselo. Siromak vli: "Pojdi v to hišo in prosiš za prenočišče!"

Kmetič gre in prosí prenočišča. Pride starca in mu odgovori: "Sam nimamo prostoha, brez vas nam je tesno!"

Kmetič se vrne k siromaku in pravi: "Ne puste nas tu prenočevati!"

Siromak ga pošlje nazaj, naj izprosi prenočišče na vsak način. Kmetič gre in res dobi prenočišče. Zapeljejo na dvorišče in kmetič znese svojo deco in siromaka v hišo.

Gospodinja mu reče: "Položi svoje otroke pod klop, siromaka pa posadi na ležišče!"

Kmetič posadi siromaka na ležišče, svoje otroke pa položi pod klop.

Siromak vpraša gospodnjo: "Kje je tvoj mož?"

"Sel je ropat in je vzel s seboj oha sinova."

Zdajci se povrne gospodar in pripelje 12 voz polnih srebra. Izpreže in pride v hišo. Ko zagleda prosjake zakriči na gospodnjo: "Kaki ljudi si spustila v hišo?"

"To so prosjaki, ki so prosili za prenočišče."

"Trebja je bilo! Lahko bi spali tudi zunaj!"

Gospodar in njegova družina sedejo k večerji, a projekom ne pomudilo nečesar.

Siromak izvleče polovico podpeljnaka, poskuša sam t dan tudi kmetič in otrokom. Vsi se naje-do dosita.

Gospodar se začudi: "Mi štirje smo pojedli cel hleb kruha in še smo lačni, njih pa je osem stih od pol podpeljnaka!"

Ko domači došpe, pošlje siromak kmetiča na dvorišče gledat, kaj se tam godi. Kmetič gre in vidi, da zloblejo vsi konji oves.

Siromak pošlje kmetiča drugič: "Pojdi zopet gledat!" On gre in vidi, da imajo vsi konji komate.

Se tretjič pošlje siromak kmetiča na dvorišče. Ta gre tjo ko prde nazaj naznani: "Vsi konji so vpreženi."

Sedaj pravi siromak: "Nesi deco in mene na voz in se odpeljejo. Sledi jim vseh dvanajst konj z vozovi vred."

Med potom reče siromak kmetiču, naj gre nazaj v hišo, kjer so prenočevali in naj prinese rokavice, ki jih je pozabil na ležišču.

Kmetič se vrne, a hiše ne najde več, udrla se je v zemljo. Le rokavice so obvisle na dimniku popolnoma nepoškodovane. Kmetič vzame rokavice, doteče siromaka in mu pove da se je hiša udrla v zemljo.

"To je božja kazen za rop. Vzemi se teh dvanajst voz z vsem, kar je na njih!" mu reče siromak in izgine.

Kmetič se vrne domov in vidi, da vsi vozovi polni srebra. Sedaj je živel kakor bogatin.

Nekoč mu pravi žena: "Kaj nekdo so konji tako nemirni? Pelji jih ven!"

On se napravi in se pelje v mesto. Sreča ga neznana devojka in ga nagovori: "To pa niso tvoj konji!"

Kmetič odgovori: "Niso moji, a ker si jih spoznala, vzemi jih; bog s teboj!"

Devojka vzame konje, kmetič pa se vrne domov. Drugi dan mu pride pod okno ista devojka in reče: "Sprejmi nazaj svoje konje, pošalila sem s teboj, a ti si mi jih dal!"

Kmetič jih sprejme in zagleda na vozeh še več srebra in zlata kakor ga je pripeljal prvič.

Dunaj brez elektrike in brez luči.

Nižjeavstrijska deželna vlada je danes izdala naredbo, ki vsebuje navodilo za varčevanje s plinom in električno energijo. V smislu te naredbe se ustavlja osebni promet dunajske cestne železnice. Poraba plina in električne energije za proizvajanje gorilne sile je prepovedana; od tega so izvzeti samo gotovi aprovi zaejijski obrati. V raznih prodajalnih prostorih in skladiščih je prepovedana vsaka razsvetljava po 15. uri. Tudi razsvetljava z nadomestili ni dovoljena. Dvorane za koncerte in predavanja, gledališča, kinematografi, varieteti itd., se zapro.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Se en pozdrav sorodnikom, prijateljem in znancem, predno se podamo na parnik "Rochembeau" na morskogladino in v domovino Jugoslavijo. Posebno se pa zahvaljujemo Franku in Mary Komatar v East Molinah, Ill. kakor tudi Johnu Komatar in njegovi soprogi za prijaznost in postrežbo, ki so jo nam izkazali, predno smo se podali na potovanje. Potujemo skozi tvrdo Frank Sakser, katero priporočamo vsakemu, ki namerava potovati v staro domovino za hitri odhod. — Rudolf Komatar, Janez Koneilja, Prigož Učar.

Pred odhodom v staro domovino pozdravim vse znance in prijatelje po širni Ameriki, posebno pa one v Clevelandu, Ohio. — Alojzij Lužar, Dol. Boštjan.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Iz urada društva sv. Terezije št. 211 Nar. Hrv. Zajednice, Pittsburgh, Pa.

Naznanjamo vsem članicam našega društva, da smo imeli veselico dne 5. aprila 1920, katere se je jako dobro obnesla, da nismo same mislile, da bo čistega dobička čez 75 dolarjev. Zatorej se v prvi vrsti moramo zahvaliti odborju, ki je celo stvar preskrbel, kakor tudi vsem članicam, katere so prodajale tikete in pomagale delati na veselici. Nadalje se zahvaljujemo vsem moškim, ki so delali na veselici ter tako pripomogli k lepemu dobičku. Posebno pa se zahvaljujemo članom pevskega društva "Prešeren", kateri so nam kratak čas delali s krasnimi slovenskimi pesmi in ter so na ta način veliko pripomogli, da se je veselica tako lepo obnesla. O priliki se vam bo tudi naše društvo izkazalo hvaležnim. Še enkrat le-pa hvala vsem skupaj!

Odbor dr. št. 211 NHZ.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj popolbrat JOŽEF GORENC. Rojen je bil v vasi Št. Jakob št. 6. fara Št. Jernej, okrajno sodišče Krško na Dolenskem. Pred vojno je bival pri svoji materi nekje v bližini vasi Povelag pri Krškem. Star je 25 let in je bil pozvan v vojno. Slišal sem, da se je svojočasno nahajal v Galiciji, kjer je prišel v rusko vojsko. Če je komu kaj znano o njem, prosim, da mi naznani njegov sedanji naslov. Kdor mi bo storil to uslugo, mu dam 10 dolarjev nagrade za njegov trud, ali naj se sam javi svojemu bratu: Michael Gorenc, 3014 West 10. St., Indianapolis, Ind., U. S. America. (23-29-4)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moja tica ANTONA NELC, doma iz vasi Dane, fara Staritrg pri Ložici. Pred nekaj časom je bil v gozdih v Pennsilvaniji. Rojake prosim, ako kdo ve za njega, naj mi naznani njegov naslov, ali pa če sam čita ta oglas, naj se sam javi na naslov: Jacob Gerbec, 1447 E. 173. St., Cleveland, Ohio. (23-27-4)

Kje je moj oče JAKOB BIČEK? Doma je iz Gorenjih Novokov štev. 17, pošta Cerklje na Gorickem, kjer ima svojo domačijo. Preteklo je že 7 let, da ni ven o njem. V Ameriki je že 14 let. Ko je odšel, bilo nas je do-va pet, a zdaj sva samo dva in je težko gospodariti. Mama je umrla in enega brata je vzela vojna. Prosim, da se mi javi, ali pa če kdo kaj ve o njem, da mi blagovolji sporočiti. — Rozalija Biček, Gorenje Novake štev. 17, pošta Cerklje, Gorizia, Venezia Giulia, via Italia. (23-24-4)

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

Belvedere	1. maja	—	Trst
La Lorraine	1. maja	—	Havre
St. Paul	1. maja	—	Cherbourg
Pres. Wilson	8. maja	—	Trst
Philadelphia	8. maja	—	Cherbourg
Leopoldina	9. maja	—	Havre
France	12. maja	—	Havre
La Savoie	22. maja	—	Havre
New York	22. maja	—	Cherbourg
Susquehanna	22. maja	—	Trst
Richambeau	27. maja	—	Havre
Adriatic	29. maja	—	Cherbourg
La Lorraine	29. maja	—	Havre
St. Paul	29. maja	—	Cherbourg
Argentina	1. junija	—	Trst

Glede cen za vozne listke in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdo FRANK SAKSER 22 Cortland St. New York

VABILO NA VESELICO.

katero priredi v soboto 24. aprila ob pol 8. zvečer žensko podporno društvo sv. Ane št. 105 KSKJ. v New Yorku v prostorih dobro znanega rojaka g. F. Mihelich-a, 458 Greene Ave. (vogač Underdonk). Tem potom najviljudneje vabimo vse rojake in rojakinje iz greaternyorskse naselbine, da nas na omenjeni večer v kolikor mogoče večjem številu posetijo blagovolijo. Za izborno postrežbo je vnaprej jamči g. Mihelich in odbor bo tudi storil svojo dolžnost. Zato prijateljem zabave kličemo: Na svidenje v soboto! Vstopnina 25 centov. Odbor.

POZOR, GOZDARJI!

Išče se gozdarje za delati drva (chemical wood); plača od klatre \$3.00; dober gozd, vse v ravnini. Potrebneje se tudi za belenje (peeling bark); plača od klatre \$5.00; vse v ravnini. Kdor hoče denar zaslužiti, naj sem pride. Oglasite se pri Chester Frost, ali pa: Tony Colin Camp, Box 37, Arroyo, Elk County, Pa.

Podpisana bi rada izvedela za mo-

jega bratrance FRANK UMEKA. Poročati mu imam več važnih reči iz starega kraja od njegovih starišev. Prosim cenjene rojake širom Amerike, če kdo ve za njegovo bivališče, da mi sporoči, za kar se je vnaprej zahvaljujem. Slučajno pa, če sam bereš te moje vrstice, prosim te v imenu tvojih starišev, da se oglasiš meni ali pa tvojim starišem. Obenem bi tudi rada izvedela za moji dve sestrični MARY in FRANCES rojeni ŠUSTERŠIČ. Sedaj sta baje obe omoženi, toda njih imena ne vem. Dama so vsi trije iz Podpeč, fara Prešerje. Nahajajo se vsi trije nekje v Ohio. Moj naslov je: Mrs. Mary Babnik, 1010 Adams St., North Chicago, Ill. (23-24-4)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tuznim srecam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da se je dne 25. februarja oglasila na naši farmi influenza. Najprej je zbolel brat, za njim moja žena, štirje otroci in jaz. Neizprojana smrt si je izbrala za žrtve mojo ljubljeno ženo IVANO ŠEBALJ, roj. MLINAR iz Unea št. 25 pri Rakaku. Tolajila me je huda burja in temni črni oblaki, ki so plaval nad hišo. Šest mesecev sem bil bolan, toda mene je pustila kruta smrt pri življenju. Komu naj izročim svoje ljube otroke, katere mi je pustila pokojnica? Ko sem pomislil za časa boleznii na mojega bolnega brata, bolno ženo in bolne otroke, sem se po vseh štirih plazil, da sem jim kaj postregel. Ko je umrla žena, je bilo strašno v naši hiši. Brat je ležal nezavesten, otroci so jokali, jaz sem se pa komaj vlačil. Takih ur nisem še nikdar preživel v svojem življenju. Bolna je bila samo devet dni. Influenca je pridrutila pljučnica, ki ji je pobrala.

Prisrčna hvala Tonetu Osabnu, ki mi je pomagal v moji nesreči, dasiravno je bil sam bolan. Hvala tudi Tonetu Mraku za vse, kar je storil zame. Prisrčna hvala Slov. Nar. Podp. Jednoti, ki mi je v tako kratkem času izplačala posmrtnino za časovno službo. Hvala tudi članom društva Vrtni Raj, ki so stali ob krsti moje ljube žene ter jo spremlili k večnemu počitku.

Preljuba žena in mati, počivaj mirno v ameriški zemlji in lahka naj ti bo!

Zalujoci ostali: Frank Šebalj, soprog.

Mary, enajstletna, Henry, sedemletni, Paul, petletni, Tony, 3letni, otroci.

Dunlo, Pa., 20. aprila 1920.

Hvalevreden dar iz Južne Amerike.

American Yugoslav Relief je prejel sledeče pismo iz Huaron, republika Peru:

Huaron, 17. marca 1920. Spoštovana uprava American Yugoslav Relief, 511 Fifth Avenue, New York City. Cenjeno upravištvo:—

Drago mi je dati odgovor na Vaše pismo od 4. oktobra 1919 in priključiti ček \$900.00 kot svoj mesečni prispevek od oktobra do marca tega leta.

Popolnoma se strinjam v mišljenju, da se bodočnost Jugoslavije osnuje na teh otrocih, katerim se Vi trudite dati potrebno za njihov razvoj. Evo i moje podpore za tako dobro in altruistično ustanovo.

Z najlepšo zahvalo za Vaše zanimanje za naš narod, ostajam vam udani M. Galjuf.

Taki dokazi dobre volje vedno podžigajo k nadaljnemu delovanju in dar južno-ameriškega rodoljuba bo v pomoč mnogim otrokom.

Ali zapomnimo naj si, da niso le veliki darovi, kakor tak, ki pomagajo rešiti revno jugoslovansko mladino, marveč naj se vsak zaveda, da ni nobeden prispevek tako mal, da ne bi bil koristen.

Dekličica, ki je slišala, kako je nek obiskovalec zaprosil mater, naj kupi velikonočno dopisnico v

korist jugoslovanskim otrokom. Je vzkliknila: "Saj jaz lahko dam svoje 'pennies', ako je treba le pet za en obed." Našla je, da sta ona in brat imela skupaj osemnajst "pennies", obiskovalec je pridodal dva in tako je bila nabrana svota dvajsetih centov, ki zadostuje za enkratno prehrano štirih jugoslovanskih otrok.

PRISPEVKI

ANŽE PITOV

ALI ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, st.

(Nadaljevanje.)

— In knjiga? — je vprašal Billot, ki se je tresel od velikega razburjenja.

— Položil je vanjo zlatnik, jo ovil s trakom ter jo vrغل skozi okno.

— In? ...

— Našel je župnik. Izbral si je med svojimi občani krepkega mladega moža ter mu rekel:

— Pusti dvanajst frankov svoji družini, ki nima nič kruha in z ostalimi dvanajstini nesi to knjigo v Pariz k ubogemu dečku, kateremu so vzeli očeta, ker ljubi narod.

— Mladi mož je dospel večeraj opoldne semkaj ter mi izročil knjigo. Vsed tega tudi vem, da je bil moj oče aretiran.

— Ah, ah, — je vzkliknil Billot. — To me jez opt. nekoliko sprjaznajo z duhovniki. Žalibog pa jih ni dosti takih kot je ta. Kje pa je oni pogumni mladi mož?

— Večeraj zvečer je zopet odšel. Upa primesti svoji družini še pet frankov od dvanajstih, katere je vzela s seboj.

— Lepo! Lepo! — je rekel Billot, ki je skoro jokal od veselja.

— O narod, dosti dobrega je v njem, Gilbert!

— Sedaj veste vse. Obljubili ste mi, da mi boste vrnilo očeta, če bom govoril. Govoril sem, torej mislite na svoje občujstvo!

— Rekel sem že, da ga bom rešil ali se pa dal umrtiti. Pokaži mi knjigo. — je rekel Billot.

— Tukaj je. — je odvrnil dečko ter potegnil iz svojega žepa zvezek knjige Contrat Social.

— In kje je pisava tvoje očeta?

— Vidite, tukaj — je rekel deček. — Pri tem je pokazal na vrste, katere je pisal zdravnik.

Najemnik je poljubil črke.

— Le miren bodi. — je rekel. — Obiskal bom tvoje očeta v Bastili.

— Nesrečnež! — je vzkliknil predstojnik, ki je prijel Billota za roko. — Kako upate priti do državnega jetnika?

— S tem, da zavzamem Bastilo, sto vrugov!

Par vojakov francoske garde se je pričelo smejati. Par trenutkov pozneje je bilo smejanje splošno.

— Govorite. — je rekel Billot ter se ozrl naokrog s plamtečim pogledom. — Kaj pa je pravzaprav Bastila?

— Kamenje. — je rekel neki vojak.

— In železo. — je rekel nadaljni.

— In ogenj. — je rekel tretji. — Pazite se, dobri mož, tam se človek osmadi.

— Da, da, — je ponavljala množica preplašeno. — Tam se človek osmadi.

— Ha, Parižani! — je kričal najemnik. — Pikej mate, a se bojite, a se bojite kamenja. Svinec imate, a se bojite železa. Smodnik imate, a bojite se ognja! Parižani, bahači! Parižani, strahopetci! Parižani, stroji suženjstva! Sto vrugov! Kje je kak človek, ki hoče z menoj in Pitovom zavzeti Bastilo kralja? Ime mi je Billot ter sem najemnik iz Isle de France. Naprej!

Billot se je dvignil na višek navdušenja. Razvnet množica se je zgrnila krog njega in vzkliknil je:

— Proti Bastili! Proti Bastili!

Sebastijan se je hotel oprijeti Billota, a slednji ga je nežno potisnil lna stran ter rekel:

— Dete, kaj je zadnja beseda tvoje očeta?

— Delaj. — je odvrnil Sebastijan.

— Delaj torej tukaj. Mi pa bomo delali tam! — Naše delo pa bo uničevanje in morija!

Mladi mož ni odvrnil nobene besedice. Pokril si je obraz z rokama ter pričel tako krčevito ihteti, da so ga morali odnesti v bolnišnico sobo zavoda.

— Proti Bastili! — je zagrmel Billot in Pitov je ponovil ta klic.

— Proti Bastili! — je ponovila množica.

In odšli so proti Bastili.

13. TRI OBLASTI FRANCIJE.

Billot je šel naprej. Množica je spoznala v njem enega svojih. Množica, ki je odobraval njegove besede in njegovo podjetje, je vedno bolj narasčala kot narasča vodovje.

Ko je prišel na obrežje Saint Michel, je sledilo Billotu več kot trideset mož, ki so bili: orožniki s sabljami, sekirami in puškami.

Vsi so kričali: — Proti Bastili! Proti Bastili!

Billot je pričel razmišljati. Prišel je jasno spoznavati v svojem duhu.

Podjetje je bilo veličansko, vzvišeno, a brezumno. To je bilo lahko spoznati na presenečenih in ironičnih obrazih, katere so delali ljudje, ko so čuli klic: — Proti Bastili!

Njegov sklep pa je bil še trdnjejši.

Prišel je le razumevati, da je odgovoren vsem materam, ženam in otrokom za življenja teh mož, ki so mu sledili in vsled tega je sklenil odrediti vse potrebno za njih varstvo.

Billot je povedel s tem, da je povedel svoje ljudi na trg pred mestno hišo.

Tam je imenoval svojega namestnika ter častnike.

— Aha, — si je mislil Billot, — najti je v Franciji oblast, — celo dve ali tri oblasti!

— Posvetujmo se torej.

Stopil je v mestno hišo ter vprašal, kdo je načelnik občine.

Odgovorili so mu, da je župan, gospod Flesselles.

— Aha, — je rekel, z nič kaj posebno zadovoljnim obrazom, — gospod de Flesselles, plemeniti in torej sovražnik naroda!

— Ne, — so mu odgovorili, — to je duhovit mož.

Billot je šel po stopnjah nazgor in v predsobi je zadel na nekega občinskega slugo.

— Hočem govoriti z gospodom de Flesselles, — je rekel Billot, ko je zapazil, da je stopil sluga proti njemu, da ga vpraša, kaj želi.

— Nemogoče. — je odvrnil sluga. — Zaposlen je v izpolnjenem kvadrov meščanske milice, katero se organizira v mestu.

— To je izvrstno. Tudi jaz organiziram milico in ker imam na razpolago že tri tisoč ljudi, sem pra toliko vreden kot je gospod de Flesselles, ki nima niti enega moža na nogah. Pustite me k gospodu Flesselles in sicer takoj! Medtem pa lahko gledate skozi okno.

Služabnik je vrzel pogled na trg ter zapazil ljudi, katere je privedel s seboj Billot. Vsled tega je šel ter hitro obvestil župana, kateremu je istočasno pokazal tudi ljudi na trgu.

To je imenovalo županu. Zapustil je posvetovalnico ter prišel v predsobo k Billotu.

(Dalje prihodnjaj.)

Koroške novice.

Iz Glinj.

Krajevni narodni svet v Glinjah je izvedel poskusno glasovanje na način, da se je vsak posamezen lastnorочно podpisal, kam bo glasoval. Podpisovanje se je vršilo eisto prosto. Nikogar se ni sililo ali nagovarjalo, ker bi s tem podpisovanje postalo brezpomeno. Tako se pa vsaj poznamo in se ne more zgoditi, da bi koga krivo sodili in ga imeli za nasprotnika države SHS; na drugi strani je pa dana možnost, da se lahko zabranj, da ne bodo nekateri po nevrednem deležni ugodnosti Jugoslavije; zakaj dobrote Nemške Avstrije se lahko uživajo tudi v Jugoslaviji, ako je komu zanje. Dalje je pa popisovanje tudi potrebno, da pokažemo nasprotnikom, ki vedno kričijo v svojih listih in letakih, da za Jugoslavijo ni nobeden razun fajmoštra in mežnarja; toliko nas je in ne več in ne manj, naj pišejo, kar hočejo, kar pišejo, je laž. Z izidom smo lahko zadovoljni, ker se mora računati s tem, da smo v neposredni bližini Borovelj, katere so bile od nekaj središče pomenečevanja v Rožu. Tiste pa, ki niso glasovali ne za nas in ne za Avstrijo, štejejo vese k nasprotnikom, zakaj, kdor nima toliko koraže, da bi očitno pokazal, kar je, ni vreden, da ga štejemo za svojega. To je tista občina, ki je učitelj Mack našel okrog 1000 Nemcev in le nekaj 100 Slovencev.

Iz Golšovega.

Dne 4. marca smo pokopali nadnega moža in trdnega Jugoslava Karla Šerčiča podonačarja Zeca. Kako je bil splošnovanje, pokazala udeležba pri pogrebu. Domači gospod župnik Zakelšek je imel ganljiv nagrobni govor in vrisal njegovo življenje. Stal je kot steber, ni ga omajal noben vihar, in da rajni ni umrl, marveč e spi, da se spočije od svojega truda, da bo enkrat zopet vstal in so živel, kakor je pričelo njegovo življenje. Rajni Zec se ni sramoval svojega materinega jezika in s kazakati svojega prepričanja ter je vedno zagovarjal Jugoslavo. Domači pevci so mu zapeli na zasakčenem domu žalostinko: "Oj kak grenek tužen", na grobu pa "Nad zvezdami". N. p. v. m.!

Iz Škocijana.

Kakor so nam dozdaj znana poočila, je v vojni, deloma na fronti, deloma v zaledju po bolnišnicah umrlo 45 mož in mladeničev. Sekaj se jih še ni vrnilo iz ruske in italijanskega ujetništva; opeeneče pričakujejo stariši in lomachi svidenje svojih dragih. Dal Bog, da bi se ne varali!

Iz Bač.

Razmere v Nemški Avstriji so sak dan slabše. Dolgo so zakrivali svojo bedo in lakoto, katere je v Nemški Avstriji, toda sedaj pa ne gre več. Prišel je delavec, pristojen v naše kraje, rajtrgan n razeapan, iz Nemške Avstrije. Prosil je, da se sprejme kje v Jugoslaviji v službo. Na vprašanje, kaj da je, je prav obupano rekel: "Bil sem v bivši Avstriji stotnik, edaj pa sem bil zaposlen kot nadraden delavec na državnem kolovoru v Beljaku. Vidite, to je moj truh, s katerim moram izhajati cel mesec v Nemški Avstriji." In pokazal je pol hlebec kruha, karega je prav lahko obračal po žepu. O blaženja, pa od naših nemurjev tako ljubljena Avstrija!

Iz Borovelj.

V Borovljah imamo 5-razredno leško in 5-razredno deklisko ljudsko šolo. Število učencev deske judske šole je: I. razred 41, II. razred 47, III. razred 45, IV. razred 53, V. razred 50 učencev. Na dekliski ljudski šoli je v I. razredu 55, v II. razredu 52, v III. razredu 51, v IV. razredu 48, v V. razredu 32 učenk. Imamo tudi 3-razredno deško in 3-razredno deklisko meščansko šolo. Na dekliski meščanski šoli je v I. razredu 44, v II. razredu 35, v III. razredu 20 učencev; na dekliski pa je v I. razredu 40, v II. razredu 28, v III. razredu 21 učenk. Strokovno puškarsko šolo obiskuje 22 učencev. Učiteljstvo na ljudski šoli: Karel Mahkota, nadučitelj, Pavličič Napokoj, Flaj Lovrenčič in Horn. Gospodične učiteljice: Anica Pintar, Dorica Pegam, Ana Črnčič, Joža Švigelj, Križeva, Medičeva in Žerjavova. Učitelj-

stvo meščanske šole: prof. dr. Fr. Mišič, ravnatelj, Gaspari, Kovač, Sušteršič in Prijatelj; gospodične: Slavica Kramer, Potisk in Miklavčič; katehet Kristo Košir. Ravnatelj strokovne šole je major dr. Jeločnik, za učitelje so pa domači puškari, in sicer: Uznik, Mišič, Gusti Smolej. Slovensčino poučuje učitelj Karel Mahkota.

S Sveč-Bistrice.

Pred kratkim smo imeli prvičkrat priliko, opazovati svoje šolarje na odru. Marsikdo je neverno znižaval z rameni, češ, kaj bom hodil šolarje gledat, saj šolarji tako nič ne znajo. Temu se ni čuditi, saj pri prejšnjem šolskem sistemu, ko se je poučevalo v tujem jeziku, se misliti ni bilo, da bi mogli šolarji nastopiti na odru, saj so se še v šoli pred učiteljem obnašali kakor leseni, in čitali so, kakor bi sipal orhe, samo besede, niso pa razumeli njih pomena. Ta prireditve pa je pokazala, vpliv narodne šole v pravi luči. Šele nekoliko mesecev po uka in že taka izprememba! Glinjiv je bil nastop sedemletne A. Šavnikove, ki je, čeravno tako majhna še, vendar korajžno in brez strahu otvorila veselico ter pozdravila navzoče. Splošno pozornost je vzbudila dvanajstletna J. Šavnikova v ulogi "Deklisice" s svojim nežnim glaskom, ki je segal globoko v srce slehernemu, kar je pričala tišina, ki je zavladala po dvoranah ob njenem nastopu. Pohvalno se mora omeniti tudi M. Kuraševa pđ. Tomaževa na Bistrici, ki je zelo prikupljivo in neprisiljeno rešila svojo ulogo "lažnjiva Milena". — Opaža se, da šolarji, katerim nemška nasilnost ni imela časa vlti v nedolžna srca svojega renegatskega strupa, kažejo veliko zanimanje za materin jezik. Otroci, ki je na duši še nepokvarjen, z veseljem zahaja sedaj v šolo, šola mu ni več "mučilnica", kakor v prejšnjih letih, do učiteljstva kaže več zaupanja in to je dobro znamenje. Ne pomaga nič natoleevanje raznih kumpiranih eksistenc, ki se spodtikajo nad narodno šolo. Ali ti "prijatelji" ljudstva ne vedo, da ga tirajo v staro "prisilnico", kjer se mu bodo zopet sistematično ubijale v glavo mrzle nemške besede in germanske bojne pesmi. Te vrste ljudi ne žene dobrobit ljudstva, ampak njih zaslepljena pamet kot plod prejšnje nemške šole. Spodtikajo se nad najmanjšim pregreškom našega narodnega učiteljstva. Če pridejo otroci le eno minuto prezgodaj domov, že tulijo, da bo ostala mladina čisto neumna. Zraven se pa ne spominjajo na one čase pod Avstrijo, ko so imeli šolarji takoj "Hitzferien", če je imel učitelj suho seno. Vemo tudi, da je W. (baje žid iz Galicije) večkrat pijan obvisel v kakem oknu, kakor mokra miš. Vse to je hujskance "Fortschritt" ker je "deutseh", in zastopnike tega napredka se oni upajo imenovati "domačine", čeravno so se priklatali iz vseh krajev sveta, a naše narodno učiteljstvo, ki uči mladino v domačem jeziku in je naše krvi, pa nazivajo "tujec". Pač vredni učenci svojih učiteljev! Tako so napredovali, da ne potrebujejo več Nemecev, da bi jih slepili, ampak oni slepijo kar sami sebe. Napredek, da mu ga ni para, še v prejšnji Turčiji ne! Nič se jih ne bojimo, le na dan z njimi, da jih bomo bolj spoznali. Sicer pa ste že zapisani vsi v "zlatih bukvah", ki jih bomo na sodni dan rabili. Naše učiteljstvo naj pa le dela tako naprej, zaupamo mu popolnoma!

Iz Velikoveca.

Podružnica ženskega društva v Velikovecu je v telovadnici meščanske šole pokazala, da domačinke tudi kaj zmorejo. Uprizoričla je igro "Pri gospodi". S prireditvijo smo bili jako zadovoljni. Sodelovale so gospodične: Vašnik, Nežika Karper, Marica Hecerec, Amalija Taupe in Pogačnik. Tudi pevski zbor čitalnice (moški in mešan) je pokazal lepe zmoglosti. Tone Gaspari pa je v šaljivem solospesu zapel in povedal, kako je bilo pred pustom v Velikovecu. Pliberci, Borovljah in Železni Kapli. Lepo je deklamirala gd. Vida Dolinarjeva. Udeležba je bila dobra. Šešmo a bomo v Velikovecu pa res imeli če ne stalne, pa vsaj nedelj- ske predstave, kar si tudi želimo.

French Line

CAMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LOIRRE	1. maja
LEOPOLDINA	11. maja
FRANCE	12. maja
SAVOIE	22. maja

Posobni zastopnik jugoslovanke vlade bo obiskal poročila ob prihodu naših parnikov v Havru ter jih točno odpremi, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tekom vojne na t.i. črte čehoslovških vojakov brez vse neprivlake.

Za šifkarte in cene vprašajte v DRUŽINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C. ali pa pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst. Parnik "Belvedere" odpluje 1. maja. Parnik President Wilson odpluje 8. maja. Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkošne ugodnosti prvoga, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino. PHELPS BROTHERS & CO. Passenger Department 4 West Street New York

Kje so ALOJZIJ, JOŽEF in JANJEZ GIMPELJ? Išče jih Matija Gimpelj iz Malega Podlubna St. 7 pri Novem mestu, Slovenija, Jugoslavija. (23-24-4)

Kje je JOSEPH KARMELE? Pri meni ima pismo z denarjem. Prosim ga, da se oglasi, ali pa če kdo ve zanj, naj mi pošlje naslov, za stroške mu plačam. Joseph Uršič, 118 Sindjena St., Pekin, Ill. (23-24-4)

NAZANANILU IN PRIPOROČILO

Rojakom naznanjamo, da potuje po državi Pennsylvania rojak

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdajati pravovelnjavna potrdila. Sedaj se nahaja v državi Pennsilvaniji. Prosim rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklonjenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravništvo Glas Naroda. (15-4 v d)

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK 638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu, ki ima 28-letno prakso v zdravljenju vseh možkih boleznih. Zastrupljenje krvi zdravi a glavnost v 24 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo boleline v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, odpravim s gutovostjo. Revmatizem, trzanje, bolečine o teklino, arhečice, škrofiti in druge bolezni, ki nastanejo vsled čezmerno krvi, odpravim v kratkem času ni potrebno ležati. Uradno ure: vsak dan od 8 ure zjutraj do 8. večer; v petih od 8. zjutraj do 8. popoldne; ob nedeljah od 8. zjutraj do 2. popoldne.

VSEM DOGARJEM!

Tukaj v Kentucky sem kupil 40 tisoč dreves, pripravnih za izdelovanje dog. Potrebujem 100 nadaljnjih prvovrstnih dogarjev, da se takoj lotijo dela. Potrebujem tudi 10 dobrih foremanov. Nikjer ni boljšega podnebjaja kot je tukaj v Kentucky. Lahko delate vsak dan ter zaslužite lep denar. Ne bo va nadlegoval dež; tukaj ni ne mraza, ne mrzlice, ne moskitov. Pridite takoj, pripravljene za delo. — H. Kramer, Box 104, Hazard, Ky. (13-5)

Rad bi izvedel za moje prijatelje FRANKA RUPARČIČ, doma iz vasi Retje pri Loškem potoku, JOŽETA VESELA, doma iz Podpreske, FRANKA MULEC ali MEVČEK, doma nekje pri Ložu, ter TONETA VALENČIČ TAFCA, za tega mi ni znano, od kje je doma. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njih naslov, da mi ga naznani, ako pa sami čitajo, jih opozarjam, da se mi javijo v najkrajšem času. Joe Benčina Doline, R. F. D. Box 66, Ridgway Pa. (19-24-4)

FARMA NAPRODAJ.

23 akrov zemlje, lepa ravnina, vsakovrstno sadje, breskve, hruške, jabolka in grozdje, en akromalin, dobra voda, hiša pet sob, klet, hlev za tri konje in toliko krav, dober prostor za kokošje-rejo, velik kokošnjak in 2 čebelnjaka. Blizo farme so 4 premogorovi, najoddaljeni 2 milj ali 10 minut hoda do najbližjega, 1 1/2 milje od mesta, postaje, šole in cerkve. Vsa zemlja je rodovitna in v dobrem stanju. Imam 2 farm in ne morem obeh obdelovati. Oglasite se pri lastniku: Lawrence Supančič, R. F. D. No. 1, Export, Pa. (23-24-4)

OGLASITA NAJ SE

ALOJZIJ IN ALOJZIJ MIRT. Pri nas imata pismo od svojega strica Martina Kočnar od Sv. Duha, Apenik pri Krškem. Upravništvo Glas Naroda. (23-24-4)

IŠČEM DOBRE DOGARJE.

Imam mnogo najboljšega lesa, v vsilni suh in zdrav kraj. Lahko delate vsak dan, ni močvirja, ni povodenj in dobra studenčnica. Plačam visoke cene dobrih dogarjev, stalno delo in plačam vožnjo, če delajo nekaj mesecev za mesec. MAX FLEISCHER, 253 Lewis St., Memphis, Tenn.

KRANJSKE HARMONIKE NA PRODAJ.

Nova 4 vrstina 3krat uglasena, Werčić model, cena \$110.00. Stara 3 vrstina 3krat uglasena Wittinejevega dela, cena \$75.00. Stara 3krat uglasena cena \$60.00. JOHN WEISS 192 JEFFERSON STREET BROOKLYN, N. Y.

GROZDJE! GROZDJE! GROZDJE!

Suho importirano iz starega kraja [BOKSA 50 FUNTOV ZA \$14.00] Mošt iz svežega grozdja, sod 52 galon \$72.00, sod 26 galon \$43.00, sod 10 galon \$21.00. Zdravilno vino Ferro China zaboj 12 steklenic \$21.00. Špecialna cena za večja naročila. Denar se pošlje naprej v registriranem pismu ali Postal Money Order. S. KUCICH Dalmatinsko/Cal. Grapes Co. 66 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

Kako je Avstrija intrigirala

Fod tem naslovom je izšla slavna knjiga našega rojaka

Dr. Josipa Goričar-ja in Lymen B. Stowe

PROF. HART na Harvard univerzi pravi: — To je ena najbolj značilnih knjig tega časa.

Ko je odšel predsednik Wilson prvič v Pariz je načelnik inteligenčnega departementa armade združenih držav zbral nekaj dokumentov, ki so se mu zdeli potrebni, da jih predsednik prečita, predno se sestane konferenca. Med temi dokumenti je bil rokobil te knjige.

Hon. Maurice Francis Egan, bivši ameriški poslanik na Danskem, je podal v "New York Times" svojo oceno o tej knjigi in pravi: — Ta knjiga jasno prikazuje vse intrige, zarote in diplomatske tajne procese, ki so vsilili absolutno nepripravljeni Evropi vojno.

Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street New York City STANE \$3.00

LI STE BOLNI?

Jaz vam bom zdravil. Že več kot trideset let sem zdravil vse bolezni. Kožne, krvne, živčne, sušne in revmatične ter vsakovrstne druge bolezni. Lahko vam pokazam več dokazil naših rojakov, katere sem zdravil. Jaz sem zdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Pridite k meni predno je prepozno. Cene so take, da jih lahko vsakdo zmora. Pretekava brezplačna.

Prof. Dr. H. G. BAEER ŠPECIALIST 311 SMITHFIELD STREET PITTSBURGH, PA. Naproti poštnega urada.